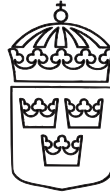

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till utredningen om översyn
av pensionsrelaterade åldersgränser och
möjligheter för ett längre arbetsliv
(S 2011:05)

Dir.
2012:86

Beslut vid regeringssammanträde den 30 augusti 2012

Utvidgning av uppdraget

Regeringen beslutade den 14 april 2011 kommittédirektiv om en översyn av pensionsrelaterade åldersgränser och möjligheter för ett längre arbetsliv (dir. 2011:24). Tilläggsdirektiv om förlängd tid för uppdraget beslutades den 12 januari 2012 (dir. 2012:1). Utredningen har antagit namnet Pensionsåldersutredningen.

Utredaren får nu i uppdrag att även utreda och ta fram förslag för hur bestämmelsen i inkomstskattelagen om lägsta åldersgräns för utbetalning av ålderspension från en pensionsförsäkring bör vara utformad för att bidra till ett längre arbetsliv.

Bakgrund

I det ursprungliga uppdraget ingår även att analysera tjänstepensionernas och de privata pensionernas konstruktion och hur de bidrar till pensioneringsbeteenden.

Utredaren har i delbetänkandet från den 18 april 2012 (SOU 2012:28) visat att tjänstepension utgör ett viktigt komplement till den allmänna pensionen som höjer den ekonomiska standarden för pensionärer. Ungefär en femtedel av låg- och median-

inkomsttagarnas pensionsinkomster och cirka hälften av höginkomsttagarnas kommer från tjänstepensionen.

I delbetänkandet visar utredaren även att många äldre lämnar arbetslivet före 65 år genom att ta ut tjänstepension. Utredningens granskning visar att flera av tjänstepensionsavtalen ger villkor som möjliggör ett tidigt utträde från arbetslivet. Bland annat finns möjlighet att ta ut tjänstepensionen under en kortare tid än livsvarigt, och då som kortast under en 5-årig period. Analyserna visar att det finns ekonomiska incitament för arbetsgivaren att erbjuda lösningar för förtida uttag av tjänstepensionen. Den tidigaste åldern för uttag av tjänstepension är 55 år i flera av avtalen, vilket tillsammans med det ovan nämnda kan motverka ett längre arbetsliv.

Skatteregler för tjänstepension

Arbetsgivarens kostnader för att säkerställa pension till de anställda är avdragsgilla under vissa förutsättningar som regleras i 28 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Skattemässigt finns det fyra olika sätt att trygga en pensionsutfästelse:

- överföring till pensionsstiftelse enligt tryggandelagen,
- avsättning enligt samma lag i balansräkning i förening med t.ex. kreditförsäkring,
- betalning av premie för pensionsförsäkring, eller
- överföring till ett utländskt tjänstepensionsinstitut som likställs med en sådan pensionsstiftelse som avses i tryggandelagen.

Avdragsrätten förutsätter att avsättningarna görs i någon av de angivna tryggandeformerna och att avsättningarna har ett pensioneringssyfte. För att säkerställa pensioneringssyftet finns en rad kvalitativa och kvantitativa villkor i inkomstskattelagen som ska vara uppfyllda. De kvalitativa kraven anger vissa villkor för pensionsutfästelsen och de kvantitativa kraven innebär beloppsramar för avdraget. En arbetsgivares utgifter för att trygga pension genom någon av de angivna tryggandeformerna ska inte tas upp till beskattning hos arbetstagaren.

De kvalitativa och kvantitativa villkoren finns i 58 kap. IL som handlar om bl.a. pensionsförsäkringar. Villkoren blir i

praktiken tillämpliga för alla de skattemässigt godkända trygghandformerna för arbetsgivarens pensionsutfästelser till anställda eftersom villkoren måste vara uppfyllda för att arbetsgivaren ska kunna dra av kostnaden för utfästelsen. Villkoren gäller också för privata pensionsförsäkringar.

Bland de kvalitativa villkoren finns en bestämmelse som anger att pension inte får betalas ut tidigare än vid 55 års ålder och att utbetalningarna måste ske under minst fem år. Villkoret om 55 år som lägsta ålder för utbetalning förklarar varför många tjänstepensionsavtal också har 55 år som lägsta ålder för uttag av pension.

Det tillkommande uppdraget

Regeringen anser att det är rimligt att anta att tjänstepensionernas påverkan på den enskildes pensionsbeslut inte är obetydlig. Utredaren ska därför utreda och ta fram förslag för hur villkoren om lägsta ålder för uttag av ålderspension i 58 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) bör vara utformat för att bidra till ett längre arbetsliv.

Syftet med uppdraget är att få en sammantagen strategi för alla pensionsrelaterade åldersgränser.

Det tillkommande uppdraget ska redovisas tillsammans med huvuduppdraget senast den 1 april 2013. Redovisningen ska visa på vad som är möjligt och lämpligt och visa på hur en justering av regleringen skulle kunna vara utformad.

(Socialdepartementet)